

[Iver Poulsen.]

senere tilfælde vil sige det samme: lad os udskyde folkeafstemningen til et kommende valg. Hertil vil jeg som min opfattelse sige, at de 21-årige jo aldrig har haft stemmeret under vor frie forfatning, og skulle de vente med afgørelsen indtil foråret 1962, tror jeg nu ikke, der vil gå noget i stykker ved det; jeg synes ikke, at det haster så stærkt. En anden ting, man må tage i betragtning, er, at man kan spare de ret betydelige udgifter der vil være ved afholdelsen af en separat folkeafstemning om dette spørgsmål.

Det ærede medlem hr. K. B. Andersen skrev i Jyllands-Posten i januar i år om spørgsmålet udvidet undervisningspligt, at målet for undervisningen i folkeskolen må være en 10-årig skole for alle folkeskolens elever. Når og hvis dette mål nås, vil det sige, at ingen elev slipper ud af folkeskolen, før vedkommende er 17-18 år. Eleven kommer så ud, før han eller hun får stemmeret, men han kan f. eks. ikke nå at udstå normal læretid inden for et fag, inden han får valgret. Når vedkommende har fået valget, er han også valgbar, og det ville dog være en ganske ejendommelig og også en meget uheldig situation, hvis en snedkerlærling — for nu at blive i mit eget fag — skulle hen og bede sin læremester om fritagelse for eller annullering af lærlingekontrakten, fordi vedkommende eventuelt skal ind og være lovgiver.

Henry Christensen: Som det fremgår af betænkningen, har der inden for min gruppe været forskellige synspunkter med hensyn til vurderingen af, hvad der vil være den rette valgretsalder. I udvalget har det ærede medlem hr. Jens Chr. Christensen og jeg — i øvrigt på mange kolleger i min gruppes vegne — givet udtryk for det synspunkt, at valgretsalderen bør sænkes til de 21 år. Min begrundelse for dette synspunkt er en begrundelse, som jeg i øvrigt alle dage, når jeg har overvejet spørgsmålet, har anlagt. Den går ud på, at det nu engang må være rimeligt og naturligt, at myndighedsalder og valgretsalder falder sammen. Jeg tror, det kan være vanskeligt at fastlægge valgretsalderen alene ud fra en skønmæssig vurdering. Jeg tror, at det demokratiske synspunkt nok kan bære så langt som til at sige, at når folk er blevet

så gamle, at de har nået myndighedsalderen og dermed er undergivet lovgivningen i dens fulde konsekvens, er det også rimeligt at de får den lige adgang til indflydelse. Derfor tror de medlemmer inden for min gruppe, som er tilhængere deraf, at det vil være rigtigt at sænke valgretsalderen til 21 år, og jeg vil udtale håbet om, at det må lykkes ved den kommende folkeafstemning at få tilslutning til dette synspunkt.

Derimod er vi i venstres gruppe, som det ærede medlem hr. Harald Nielsen sagde, alle enige om, at det ville være ønskeligt, om man lod den folkeafstemning, som grundloven forudsætter afholdt, finde sted i forbindelse med det første politiske valg, der skal være her i landet — efter al sandsynlighed kommunalvalget til næste forår, ikke alene af hensyn til vurderingen af spørgsmålet om 21 års eller 23 års valgretsalder — det kunne være ønskeligt, i og for sig ud fra begge synspunkter, at man, når valgretsalderen skal afgøres, fik så stor stemmedeltagelse som muligt — men også ud fra et andet hensyn, som måske vejer nok så tungt, nemlig hensynet til folkeafstemningsinstituttet i almindelighed.

Det ærede medlem hr. Aksel Larsen har nemlig ikke ret i den argumentation, han forsøgte at gøre gældende her, at hvis vi opretholdt ønsket om, at denne folkeafstemning om valgretsalderen skulle holdes samtidig med det første politiske valg, måtte det føre til, at man måtte gøre det samme ved alle fremtidige folkeafstemninger. Der er to sæt regler om folkeafstemning i grundloven. Det ene sæt findes i § 29 og angår valgretsalderen, medens det andet sæt findes i grundlovens § 42 og angår folkeafstemninger om lovforslag, der er vedtaget af folketinget. Sådanne folkeafstemninger skal afholdes, når mindst en tredjedel af folketingets medlemmer begærer det. Hvad betyder det? Det betyder, at det ved den sidste slags folkeafstemninger må formødes, at det drejer sig om spørgsmål, der virkelig er af stor betydning, og om hvilke der er stor strid, herunder også stor politisk strid.

Selv om der nu er givet udtryk for en noget forskellig vurdering af, om valgretsalderen bør være 21 år eller 23 år, er det åbenbart for enhver, at nogen afgørende og politisk dybtgående strid herom er der